

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเกี่ยวกับงานสอบสวนนั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีปัญหามากมาย เนื่องจากตามกฎหมายนั้น กำหนดให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางและอาจกล่าวได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมาก โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมนั้น พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) บัญญัติว่า “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การสอบสวนเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

ปัญหาจรรยาบรรณเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคน ซึ่งทั้งภาคประชาชนเอง หรือแม้กระทั่งพนักงานสอบสวนเองก็เข้ามามีบทบาทในการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีจรรยาบรรณ อันก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาระหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนเกี่ยวกับคดีจรรยาบรรณ โดยเฉพาะอันถือเป็นภาระอย่างยิ่งของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้เพราะคดีจรรยาบรรณเป็นคดีอาญาอย่างหนึ่ง ดังนั้นเมื่อเกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดีจรรยาบรรณเกิดขึ้นจึงเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษต่อไป ดังนั้นเมื่อปัญหาการจรรยาบรรณมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลให้คดีความผิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณเพิ่มมากขึ้น ไปด้วย อีกทั้งพนักงานสอบสวนผู้ทำหน้าที่สอบสวนคดีจรรยาบรรณนั้น หากขาดความรู้ความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในด้านของคดีจรรยาบรรณแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ ทำให้เกิดความล่าช้า หรือประชาชนไม่ได้รับความยุติธรรม เกิดปัญหาการคอร์รัปชัน หรือเอื้อผลประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีอำนาจที่เหนือกว่า อันถือเป็นลูกโซ่เชื่อมต่อถึงการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนคดีจรรยาบรรณ

นอกจากมีกระบวนการสอบสวนเพื่อหาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษทางอาญาดังเช่นคดีอาญาทั่วไปแล้ว ยังมีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นเรื่องค่าเสียหายและค่าทดแทนต่าง ๆ เข้ามาอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้พนักงานสอบสวนต้องดูมองว่าไม่ให้ความเป็นธรรมกับคู่กรณี หรือลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และส่วนมากคู่กรณีมักชิงความได้เปรียบในเชิงคดีได้เสมอ นอกจากนี้แล้ว ผลจากการที่พนักงานสอบสวนคดีจราจร หากขาดความเชี่ยวชาญในด้านการจราจรแล้ว การสอบสวนคดีจราจรยังมีปัญหาอีกว่าหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจคดีจราจรในแต่ละสำนวนนั้นแตกต่างกัน ไม่ถือเป็นหลักเกณฑ์อันหนึ่งอันเดียวกัน ปัญหาการขาดความเชี่ยวชาญ ปัญหาการขาดพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ ปัญหาสถานที่เกิดเหตุมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว คู่กรณีให้การเข้าข้างตนเองไม่ตรงตามความเป็นจริง หรือเกินเลยไปปัญหาทัศนคติที่ไม่ถูกต้องของพนักงานสอบสวนอันเกี่ยวกับการไม่วินิจฉัยใช้ดุลพินิจทางคดี แต่ปล่อยให้เป็นที่ของคู่กรณีมีตกลงเจรจากันเองหรือใช้ดุลพินิจโอนเอียงไปตามอิทธิพลหรือฐานะของคู่กรณีและปัญหาเกี่ยวกับจิตวิทยาต้องงานสอบสวน ซึ่งร้อยตำรวจโทกิตติ ทองห่อได้ทำการวิจัยไว้เมื่อ พ.ศ.2552 เป็นต้น

สรุปได้ว่า การกระทำผิดในคดีจราจรเป็นลักษณะความผิดที่กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้ามหรือ Mala Prohibita หมายถึง ความผิดที่เกิดขึ้น และกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงและไม่ขัดต่อศีลธรรมและความสงบเรียบร้อยของประชาชน การปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำผิดกฎจราจรเป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจทั้งในการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดกฎหมายว่าด้วยการจราจร รวมทั้งความผิดอาญาอันเนื่องมาจากการกระทำผิดทางการจราจร และมีความผิดตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจราจร เช่น พระราชบัญญัติรถยนต์ พระราชบัญญัติจราจรทางบก เป็นต้น และเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นพนักงานสอบสวนในคดีจราจรจึงมีภารกิจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับเนื่องจากการกระทำผิดคดีจราจรบางประเภทเป็นความผิดทั้งทางอาญาและทางแพ่ง รวมทั้งการทำงานต้องเกี่ยวข้องกับหลายฝ่ายเพื่อจัดการและควบคุมการจราจรในเขตท้องที่ ปรากฏกรมจับกุมผู้ฝ่าฝืนระเบียบคำสั่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจราจร อีกทั้งพนักงานสอบสวนมีสำนวนคดีอาญาทั่วไปค้างเป็นจำนวนมาก จึงไม่มีสมรรถนะในการทำสำนวนคดีจราจร โดยได้นำสถิติสำนวนการสอบสวนล่าช้าของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในภาพรวมเบื้องต้น ตั้งแต่ พ.ศ.2540-2544 พบว่ามีสถิติสำนวนการสอบสวนล่าช้าตามลำดับดังนี้ใน พ.ศ.2540 มีสำนวนล่าช้าจำนวน 467 สำนวน จากสำนวนการสอบสวนทั้งหมด 683,075 สำนวน ใน พ.ศ.2541 มีสำนวนการสอบสวนล่าช้า จำนวน 1,633 สำนวน จากสำนวนการสอบสวนทั้งหมด 679,875 สำนวน ใน พ.ศ.2542 มีสำนวนการสอบสวนล่าช้าจำนวน 7,944 สำนวน จากสำนวนการสอบสวนทั้งหมด 627,130 สำนวน ใน พ.ศ.2543 มี

สำนวนการสอบสวนล่าช้า จำนวน 7,944 สำนวน จากสำนวนการสอบสวนทั้งหมด 627,130 สำนวน และใน พ.ศ.2544 มีสำนวนการสอบสวนล่าช้าจำนวน 5,261 สำนวน จากสำนวนการสอบสวนทั้งหมด 604,355 สำนวน อ่างในศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผลให้การสอบสวนคดีจราจรไม่มีประสิทธิภาพ สำนวนคดีจราจรไม่ได้รับการเอาใจใส่จากพนักงานสอบสวนเท่าที่ควร

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าหากให้พนักงานสอบสวนมีการสอบสวนคดีจราจรให้เกิดความเชี่ยวชาญให้เคร่งครัด รอบคอบ ละเอียดในการแสวงหาพยานหลักฐาน รวบรวมพยานหลักฐาน จากสถานที่เกิดเหตุคดีอุบัติเหตุจราจรทางบก จะทำให้คดีจราจรเกิดความเป็นธรรม และมีมาตรฐานมากขึ้น โดยมีใบประกอบวิชาชีพการสอบสวน (เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร) หรือ กำหนดให้สามารถนำเอาคนกลางหรือบุคคลที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันมาเพื่อชี้ขาดในการวินิจฉัยที่เกิดเหตุในระดับสถานีตำรวจ หรือผู้เชี่ยวชาญด้านคดีจราจร ทั้งนี้บุคคลดังกล่าวต้องเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับในการวินิจฉัยคดีจราจร โดยเรียกว่าผู้เชี่ยวชาญการวินิจฉัยคดีจราจรจะมีอำนาจหน้าที่กลั่นกรองพยานหลักฐาน เข้าสู่สำนวนเพื่อให้มีคุณภาพ รวมถึงให้มีผู้ใกล้ชิดค่าเสียหายทางแพ่งคดีจราจร ในระดับสถานีตำรวจเพื่อเป็นคนกลางในการเข้ามาใกล้ชิดค่าเสียหายทางแพ่ง เช่น ค่าปลงศพ ค่าขาดไร้อุปการะ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่เป็นจริง และเป็นธรรมแก่คู่กรณี และรวมทั้งมีการกำหนดในเรื่องของการเปรียบเทียบปรับที่เป็นดุลพินิจ ของพนักงานสอบสวนให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน เกิดความ โปร่งใส โดยให้ความสำคัญกับประชาชนผู้ไม่มีอำนาจต่อรองในสังคม หากถูกเอารัดเอาเปรียบ เนื่องจากคดีจราจรอาจเกิดจากคู่กรณีที่มีฐานะในสังคมกับผู้ยากจน หากรัฐได้เข้ามาดูแลจะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้มีฐานะทางสังคมสูงกว่าโดยผู้วิจัยเห็นว่าการดำเนินการตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษามานั้นจะสามารถทำให้กระบวนการสอบสวนในคดีจราจรนั้นลดความยุ่งยาก เน้นซ้ำ ลดปัญหา ก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่กรณีในทุกด้านสมตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ในเรื่องการสอบสวนทุกประการ ถ้าทำเช่นนี้ได้อาจทำให้คดีเสร็จสิ้นในชั้นพนักงานสอบสวน ทำให้คู่กรณีเสียเวลาน้อยลง มีการสูญเสียทรัพย์สินในการต่อสู้คดีน้อยลง เพราะคู่กรณีบางรายอาจมีทรัพย์สินน้อยหรือไม่มีความรู้ด้านกฎหมายจราจร ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอในการแก้ปัญหานี้โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนมีการสอบสวนคดีจราจรให้มีมาตรฐานความเชี่ยวชาญในการสอบสวนคดีจราจรขึ้นในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ให้มีอำนาจหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ โดยใช้ความเชี่ยวชาญ และกำหนดในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนใช้ความเชี่ยวชาญในการรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งเป็นผลทำให้มีการแสวงหาพยานหลักฐานทุกชนิดในที่เกิดเหตุครบถ้วน โดยมีใบประกอบวิชาชีพ

งานสอบสวน(เชี่ยวชาญด้านจรรยา) เพื่อนำมาเข้าสู่สำนวนอย่างยุติธรรม และให้มีผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจฉัยคดีจรรยา และมีผู้ไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจรรยา โดยเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2522 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการก่อกองพยานหลักฐาน และไกล่เกลี่ยค่าเสียหายทางแพ่งคดีจรรยาตามลำดับ และในการลงโทษปรับผู้กระทำความผิดในคดีจรรยา พนักงานสอบสวนมักจะใช้ดุลพินิจในการเปรียบเทียบปรับ ซึ่งยังมีปัญหาในความไม่เท่าเทียมกันในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนในการคดีจรรยา
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจรรยา
3. เพื่อศึกษาหลักกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับการสอบสวนคดีจรรยาของไทยและต่างประเทศ
4. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจรรยา
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจรรยา

สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2522 เป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นบัญญัติให้ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษในทางเทคนิคเท่านั้น จนมีแนวคิดที่ขัดต่อหลักศีลธรรมอันดีของประชาชน และนำเอาหลักการกระทำความผิดมาผสมผสานกับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา โดยไม่มีการแบ่งแยกให้ชัดเจนก่อให้เกิดปัญหาการฟ้องคดีขอหาความผิดตามพระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2522 ผสมกับขอหาตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งมีแนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่างกัน กล่าวคือประมวลกฎหมายอาญามุ่งเน้นการปราบปรามผู้กระทำความผิดแต่พระราชบัญญัติจรรยาทางบก พ.ศ.2522 เป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการสร้างกฎและกติกาในการใช้รถใช้ถนนเพื่อลดอุบัติเหตุบนท้องถนนเท่านั้นจึงควรมีการแยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิงเช่นเดียวกับกฎหมายของสาธารณรัฐเยอรมันและสาธารณรัฐฝรั่งเศสเพื่อเป็นการลดคดีขึ้นสู่ศาลและให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการเปรียบเทียบปรับเพื่อให้คดีสิ้นสุดโดยเร็ว

ขอบเขตของการศึกษา

ผู้วิจัยจะทำการศึกษากฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี รวมถึงตลอดถึงแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสอบสวนคดีจราจร นำการสอบสวนคดีจราจรของประเทศอเมริกา ฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะการสอบสวนคดีจราจรของประเทศอเมริกา ซึ่งมี Federal Bureau of Investigation: FBI เข้าไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ พนักงานสอบสวนเพียงแจ้งไปยังคณะกรรมการนี้เท่านั้น ทำให้คดีมีความโปร่งใส จากนั้นนำความรู้ที่ได้มาเป็นหลักเกณฑ์เสนอแนะการกำหนดมาตรฐานหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของพนักงานสอบสวนคดีจราจร เพื่อแก้ไขปัญหาในการสอบสวนคดีจราจร รวมทั้งนำผู้เชี่ยวชาญร่วมวินิจฉัยคดีจราจรระดับสถานีตำรวจเข้ามามีส่วนในการกลั่นกรองพยานหลักฐานและมีผู้ใกล้ชิดค่าเสียหายทางแพ่งเบื้องต้น ก่อนนำเข้าสู่สำนวนของพนักงานสอบสวน

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยจะใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary research) ซึ่งจะทำการวิจัยโดยการศึกษากฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนในการคดีจราจร โดยจะศึกษาค้นคว้าจากตัวบทกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใช้บังคับ หนังสือ ตำรา บทความ รายงานการวิจัย จากห้องสมุดหรือสถาบันต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมทั้งข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริงทั้งของหน่วยงานรัฐ และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งค้นคว้ากฎหมายการสอบสวนของประเทศอเมริกา ฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งจากการค้นคว้าจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ วิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปและแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยวิธีการเขียนจะใช้วิธีพรรณนาและวิเคราะห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจร
2. ทำให้ทราบประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจร
3. ทำให้ทราบหลักกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนคดีจราจรของไทยและต่างประเทศ

4. ทำให้ทราบการวิเคราะห์ปัญหาการสอบสวนในคดีจราจร
5. ทำให้ทราบแนวทางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอบสวนในคดีจราจร

นิยามศัพท์

การสอบสวน หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

พนักงานสอบสวน หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน และดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลวิธีพิจารณาความอาญา อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามโซ่เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดไปฟ้องลงโทษ

การจราจร หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูง ชี่หรือไล่ค้อน สัตว์

ทาง หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ

คดีจราจร หมายความว่า คดีที่เกิดจากการใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูง ชี่หรือไล่ค้อนสัตว์ ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ (นัยนา เกิดวิชัย, พล.ต.ต.หญิง, 2522, หน้า 641)

สำนวนการสอบสวน หมายความว่า บรรดาสรพเอกสารที่พนักงานสอบสวนเป็นผู้รวบรวมไว้ทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้ ได้แก่ บันทึกการสอบสวน บัญชีรายละเอียดสิ่งของ เอกสารอื่นที่พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานเป็นผู้ทำ เอกสารที่ยื่นเป็นพยาน คำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษที่ยื่นต่อเจ้าพนักงาน เป็นต้น เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาและเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิด

เจ้าพนักงานจราจร หมายความว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร เช่น ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือผู้บังคับการจราจรเป็นเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร